

Eleri Lewis, Clerc / Clerk
Yr Alma
Cribyn
Llanbedr Pont Steffan
Ceredigion SA48 7ND

Cyngor Cymuned
Llanfihangel Ystrad

www.llanfihangelystradcc.org.uk

☎ 01570 470 135

e-bost / email: clerc@llanfihangelystradcc.org.uk

ADRODDIAD CYNGOR CYMUNED LLANFIHANGEL YSTRAD **2023-24**

Mae'n bleser gennyf gyflwyno adroddiad blynyddol Cyngor Cymuned Llanfihangel Ystrad. Mae'n rhoi trosolwg o waith y Cyngor yn ystod y cyfnod rhwng 1 Ebrill 2023 a 31 Mawrth 2024.

Y Cyng. Dan Evans, Cadeirydd

HANES Y CYNGOR

Mae Cyngor Cymuned Llanfihangel Ystrad yng nghanol Sir Ceredigion, hanner ffordd rhwng Lanbedr Pont Steffan ac Aberaeron a hanner ffordd o'r Gogledd i'r De o'r Sir.

Wedi ad-drefnu Llywodraeth Leol yn 1974, pan sefydlwyd Cyngor Sir Dyfed, cafodd y Cynghorau Plwyf eu galw yn 'Gynghorau Cymuned'.

Yn 1987 unwyd Cyngor Cymuned Dihewyd a Llanfihangel Ystrad. Mae yna wyth (8) Cynghorydd yn Ward Llanfihangel Ystrad a tri (3) yn Ward Dihewyd. Y pentrefi yn Ward Llanfihangel Ystrad yw Felin Fach, Ystrad Aeron, Cribyn, Abermeurig, Temple Bar, Ffynnon Oer a rhan o Bont Creuddyn, ac yn Ward Dihewyd, pentref Dihewyd a Throed-y-rhiw.

Cynhelir cyfarfodydd ar yr ail nos Fawrth o bob mis, arwahan i fis Awst a mis Ionawr. Cynhelir cyfarfodydd yn Neuadd Goffa Felin Fach, Ysgol Cribyn a Neuadd Bentref Dihewyd yn eu tro. Cynhelir y cyfarfodydd am 7.30yh.

SWYDDOGION AC AELODAU

Cadeirydd

Y Cyng. Dan Evans

Is-Gadeirydd

Y Cyng. Melinda Williams

CYNGHORWYR

Glyn Davies, Johnny Davies, Hywel Ifans, Alan Henson, Haf Hughes, Gerwyn Owen, Lynford Thomas, Harry Williams, Melinda Williams.

Clerc

Eleri Lewis

Archwilydd Mewnol

Gwyn Jones

Cynrychiolydd y Cyngor Sir.

Y Cyng. Ceris Jones

Y Cyng Lyn Williams yn trosglwyddo'r Gadeiryddiaeth am 2023-24 i'r Cyng. Daniel Evans.

CYFRIFOLDEBAU'R CYNGOR

Mae'r Cyngor yn gyfrifol am ddarparu amrywiaeth o wahanol wasanaethau o fewn yr ardal y mae'n ei gynrychioli ar ran y gymuned gyfan. Dyma rai o gyfrifoldebau Cyngor Cymuned Llanfihangel Ystrad

- gosod Praesept sef y dreth sydd yn cael ei ddsbarthu i'r Cyngor bob blwyddyn
- cyflwyno sylwadau ar geisiadau cynllunio i Bwyllgor Cynllunio Cyngor Ceredigion
- cyfrannu at geisiadau am nawdd oddi wrth elusennau/grwpiau/mudiadau ar yr amod y derbynir mantolen ariannol gyfredol, yn unol â Rheoliadau Ariannol y Cyngor
- hysbysu adrannau perthnasol Cyngor Ceredigion am gyflwr ffyrdd, llwybrau, pontydd, goleuadau stryd, meysydd parcio a hawliau tramwy.

POLISI'AU'R CYNGOR

Mae'r polisiau canlynol i'w gweld ar y wefan.

- Polisi Preifatrwydd
- Polisi Hyfforddiant
- Rheolau Ariannol
- Y Cod Ymddygiad
- Polisi Iechyd Meddwl
- Ffurflen GDPR
- Adroddiad Bio-Amrywiaeth
- Polisi Iaith
- Rheolau Sefydlog

[Llywodraethiant – Cyngor Cymuned Llanfihangel Ystrad \(llanfihangelystrad-cc.org.uk\)](http://llanfihangelystrad-cc.org.uk)

CYLLID

Prif ffynhonnell incwm y Cyngor yw'r praesept. Dyma'r unig ffynhonnell o incwm sydd ar gael i gynghorau cymuned a thref. Paratoir cyllideb ddrafft ar sail asesiad o sefyllfa ariannol y Cyngor drwy ystyried y costau tebygol yn yr hydref. Hawlia'r Cyngor ad-daliad treth ar werth a dalwyd yn ystod y flwyddyn.

PRAESEPT: £9,950

RHESTR O ROODDION:

Rali Ceredigion, Perth Neuadd	£550.00
Eisteddfod Dihewyd	£125.00
Eisteddfod Felinfach	£125.00
CFFI Ceredigion	£100.00
SSFA	£100.00
Noah's Ark	£50.00
Bois Y Gilfach	£50.00
Cerebal Palsy Cymru	£50.00
RBL	£40.00
Cymdeithas y Cymod	£35.00
Eisteddfod Pantyfedwen, Llanbed	£25.00
CRUSE Ceredigion	£25.00
Cronfa Cyfle I Bawb yr Urdd	£25.00
Pencampwriaeth Aredig Cymru	£25.00

Cymdeithas Clotas Cribyn. Cyfranwyd £250.00 i'r gymdeithas i'w cefnogi i brynu'r Ysgol Gynradd ar gyfer creu tŷ ffoddiadwy a chanolfan gymuned i'r pentre. Bydd y cyfraniad hwn yn mynd at gostau astudiaeth dichonoldeb a chreu cynlluniau.

Prynwyd gwerth £1500 o gyfranddaliadau yn y fenter wrth i Gymdeithas Clotas fynd ati i godi £175.000 fel Menter Gymunedol.

ARCHWILIAD ALLANOL

Cyflwynwyd cyfrifon 2023-24 ar sail incwm a gwariant. Cyflwynwyd a derbyniwyd adroddiad yr Archwiliwr Allanol yng nghyfarfod mis Mai 2024.

Mae'r Datganiadau Blynyddol i'w gweld ar y wefan : [Cyllid – Cyngor Cymuned Llanfihangel Ystrad \(llanfihangelystrad-cc.org.uk\)](http://Cyllid – Cyngor Cymuned Llanfihangel Ystrad (llanfihangelystrad-cc.org.uk))

UN LLAIS CYMRU

Un Llais Cymru yw'r prif gorff ar gyfer cynghorau cymuned a thref Cymru, ac mae'n sicrhau llais cryf i gynrychioli diddordebau'r cynghorau, a darparu ystod o wasanaethau o safon i gefnogi eu gwaith. Mae 16 o Bwyllgorau Ardal, a'r Pwyllgor Cynghorau Lleol Mwy yn cwrdd yn rheolaidd ac yn rhoi cyfleoedd rhwydweithio gwerthfawr.

Mae aelodau'n elwa o:

- Cyngor cyfreithiol o safon uchel
- Cyngor ar wella darpariaeth gwasanaethau
- Hyfforddiant
- Materion Polisi –
- Cylchlythyr a gwefan –

Mae aelodaeth yn flynyddol, a seilir y tanysgrifiad ar faint y cyngor.

Cyfarfodydd Y Pwyllgor Rhanbarth 2023-24

18 Ebrill 2023
4 Gorffennaf 2023
25 Hydref 2023
24 Ionawr 2023

**Cynrychiolwyr y Cyngor ar y Pwyllgor Rhanbarth 2023-24: Y Cadeirydd a'r Cyng.
Harry Williams**

GWEITHGAREDDAU

Bocsus Blodau. I gydymffurfio â'r nod i weithredu'r Polisi Amgylcheddol, arbrofwyd eleni drwy blannu blodau'r maes.

Meinciau. Prynwyd 2 fainc newydd wedi ei hail-gylchu ar gyfer Felinfach a Chribyn.

Bocs Halen. Prynwyd bocs halen a osodwyd ar yr hewl yn arwain tuag at Dihewyd o gyfeiriad croesffordd Penlangroes Cribyn.

Sul y Cofio

Y Cyng. Dan Evans (Cadeirydd) a'r Cyng. Lyn Williams yn cyflwyno torchau Sul y Cofio yn y gwasanaeth a gynhaliwyd wrth gof-golofn Cribyn fore Sul y 12fed o Dachwedd. Yn y llun heyfd mae'r Cynghorwyr Gerwyn Owen, Glyn Davies, Alan Henson a'r Cynghorydd Sir Ceris Jones.

Hyfforddiant 2023-24

Mae Deddf Llywodraeth Leol ac Etholiadau (Cymru) 2021 (adran 67) yn nodi mae'n hanfodol i'r cyngor wneud a cyhoeddi cynllun hyfforddi sy'n nodi ei gynigion mewn perthynas a darparu hyfforddiant ar gyfer ei aelodau a staff. Fe ddylai'r cynllun hyfforddi, nodi'r hyn y mae'n bwriadu ei wneud i adnabod ac mynd i'r afael ag anghenion hyfforddi ei gynghorwyr a'i staff. Bu'r Cyng. Hywel Ifans ar gwrs Ymgysylltu â'r Cyhoedd ym mis Mawrth.

Mae'r Polisi Hyfforddiant llawn i'w weld ar y wefan [Llywodraethiant – Cyngor Cymuned Llanfihangel Ystrad \(llanfihangelystrad-cc.org.uk\)](http://Llywodraethiant – Cyngor Cymuned Llanfihangel Ystrad (llanfihangelystrad-cc.org.uk))

GWOBR Y GYMUNED

Dyfernir Gwobr y Gymuned yn flynyddol gan y Cyngor. Eleni, dyfarnwyd y wobr i Glwb Ffermwyr Ifanc Felinfach.

Yn y llun:

Y Cadeirydd Y Cyng. Dan Evans yn cyflwyno Plac Gwobr y Gymuned 2023 i Gadeirydd y Clwb Alaw Mair a rhai o'r aelodau sef Ffion, Ella, Elen, Iwan, Llŷr, Cai a Tomos.

